

Torah from Around the World

*De Eeuwige zal macht aan zijn volk verlenen,
de Eeuwige zal zijn volk zegenen met vrede.*

Tehilliem 29:11

Sjabbat 11 mei 2024/3 Ijar 5784, Sjabbat Tekoema, Kedosjiem, Wajikra/Leviticus 19:1 - 20:27

Tanach blz. 236 – 241

2de sefer: Dewariem 11:8 – 12

Haftara: Zecharja 8:1 – 19
Tanach blz. 1220 – 1221

Vertaler: Channa Kistemaker

Commentaar: **Rabbin Daniel Mikelberg** is geestelijk leider van de gemeente Temple Israel te Ottawa, Canada.

[Oorspronkelijke Engelse tekst](#)

Wees heilig

Er zijn bepaalde woorden die heel gewoon zijn in religieuze omgevingen, maar die in de seculiere wereld niet veel worden gebruikt. De term 'kadosj' (heilig) is misschien wel het meest voor de hand liggende voorbeeld in een Joodse context. Voor een woord dat we zo regelmatig gebruiken en waarvan de

grondletters (kaf, dalet, sjien) de basis vormen van enkele van onze belangrijkste zegeningen (kaddiesj en kiddoesj), zou dit idee gemakkelijk te definiëren moeten zijn, maar dat is het niet. Wat betekent het om heilig te zijn? Onze sidra, Kedosjiem, helpt ons met deze belangrijke vraag te worstelen en herinnert ons eraan dat we de vraag zelf kunnen beantwoorden.

We bevinden ons in het midden van de Tora. Er schuilt symboliek in het feit dat dit gedeelte het hart vormt van de Torarol. In deze sidra worden de Jisraëlieten uitgedaagd: "Wees heilig." (Wajikra 19:2) Veel Joden zeggen dat heilig zijn betekent dat we onze unieke verantwoordelijkheden jegens God, die onze verbondspartner is, erkennen.

We nemen de verplichtingen van de mitswot ter harte, waarvan vele aan onze dagelijkse routines een extra betekenislaag geven. De mitswot zorgen er ook voor dat we ons ethisch gedragen, ongeacht de dominante verhalen om ons heen. Maar is er meer? De 13e-eeuwse bijbelgeleerde Nachmanides spoort ons aan om algemener te denken: "Het is de manier van de Tora om zowel te specificeren als te generaliseren. De geboden om niet te stelen, te beroven, te bedriegen etc. worden dus gevolgd door 'en je moet doen wat juist en goed is', om gerechtigheid, compromissen en mildheid de kracht van een positief gebod te geven." (Or Chajiem, commentaar op Wajikra). Nachmanides formuleert een sleutelvraag: gaat heiligheid over het bijzondere of over het universele? Als een goede rabbijn antwoordt hij: "Ja en ja."

Er wordt ons begeleiding geboden in ons streven naar heiligheid, maar deze instructies zijn niet uitputtend. Als we ons te veel concentreren op precieze wetten en verboden, lopen we het risico het grotere goed uit het oog te verliezen. We worden eraan herinnerd dat de Tora ons een fundament geeft voor de dagelijkse praktijk, maar we worden gestimuleerd om ons oordeel te gebruiken bij het beslissen hoe we het beste op dat fundament kunnen voortbouwen.

Een bijzondere daad, doordrenkt van heiligheid, is het huwelijk. Wanneer echtgenoten hun leven samenvoegen, worden ze geroepen om te erkennen dat hun relatie uniek is. In het Jodendom noemen we dit 'kedoesja'. Ze hebben wederzijdse verantwoordelijkheden die ze moeten erkennen, zoals elkaar steunen in goede en slechte tijden. Als ik verloofde stellen ontmoet, geef ik hen een aantal basiswijsheden, zoals het belang van een eerlijke verdeling van de taken en openlijk communiceren. Uiteindelijk wordt het aan echtparen toevertrouwd om de fundamenten van hun verbinding te versterken, net zoals wij de kracht krijgen om voort te bouwen op het fundament dat de Tora ons biedt. Net zoals het versterken van relaties er van gezin tot gezin anders uitziet,

betekent heilig zijn voor elk mens iets anders. Er zijn voor de hand liggende plaatsen waar we ons gezegend voelen met heiligheid, zoals de Sjabbattafel, maar een wandeling in de natuur of een gezinsuitje in een pretpark kan ook heilig zijn.

Volgende week zullen we al meer dan 50 % van de Tora gelezen hebben. We hebben zoveel bereikt, maar toch is het ook een beetje beangstigend om te beseffen dat we dichterbij het einde van de Tora zijn dan bij het begin. Er valt nog zoveel meer te leren. Zullen we echt over alle hulpmiddelen beschikken die we nodig hebben in iets minder dan zes maanden nadat we onze verhalen hebben gelezen? Het is normaal dat we ons zorgen maken, maar we kunnen ons ook zelfverzekerd en krachtig voelen. Mogen we, terwijl we verder gaan, ons best doen om heiligheid in ons dagelijks leven te verspreiden.